

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ**  
**«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**  
**Факультет суспільних і прикладних наук**

Кафедра права та публічного управління

**ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВИХ ТА ПРАВООХОРОННИХ  
ОРГАНІВ**

*силабус навчальної дисципліни*

Галузь знань	081 Право
Спеціальність	081 Право

Освітній рівень	<b><u>перший бакалаврський</u></b>
Освітня програма	бакалавр права

Вид дисципліни	<b><u>базова (обов'язкова)</u></b>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<b><u>українська</u></b>

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри права  
Протокол №6 від «30» січня 2023 р.  
Гарант ОП



Ігор ОГЕРУК

Розробник:

*Лотоцький Михайло Васильович, кандидат юридичних наук, професор кафедри права і публічного управління*

Контактний телефон викладача	+38(099)5276867
e-mail	mykhailo.lototskyi@ukd.edu.ua
Посилання на сайт	<a href="https://iful.edu.ua/">https://iful.edu.ua/</a>

**Лист оновлення та перезатвердження силабусу****навчальної дисципліни*****ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВИХ ТА ПРАВООХОРОННИХ  
ОРГАНІВ***

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми

## ВСТУП

### Анотація навчальної дисципліни

**Загальна інформація про дисципліну.** Організація судових та правоохоронних органів – одна з найважливіших дисциплін правового циклу, що викладається у ВНЗ України. Навчальна дисципліна має характер вступного курсу, який передуює вивченню інших дисциплін, таких як конституційне право, адміністративне право, цивільний процес, кримінальне право, кримінальний процес та ін. Причому вивчається вона на початковому етапі навчання в числі перших юридичних дисциплін. В межах вказаної навчальної дисципліни студент-правник отримує початкові відомості про судову владу в Україні (суди загальної юрисдикції, Конституційний Суд України, органи самоврядування у судах) Вивчаючи дану навчальну дисципліну, студент отримує знання про організаційну побудову правоохоронних та правозахисних органів, вивчає спосіб створення, завдання, права та обов'язки які покладені на ці органи. Навчальна дисципліна «Організація судових та правоохоронних органів» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) освітнього рівня циклу професійної підготовки спеціальності «Право», яка викладається студентам денної та заочної форми навчання у I семестрі

**Місце дисципліни освітній програмі.** Організація судових та правоохоронних органів – один із початкових навчальних курсів, що дає вихідні знання про правоохоронну діяльність і органи, що її здійснюють. Навчальна дисципліна «Організація судових та правоохоронних органів» тісно пов'язана з іншими суміжними навчальними дисциплінами. До таких дисциплін належить теорія держави і права. Вивчення багатьох питань організації і діяльності суду, органів прокуратури, органів внутрішніх справ, органів Служби безпеки, адвокатури, юстиції, нотаріату вимагає загальноправового підходу до них, що дозволяє вивчити конкретні правові явища не у відриві від інших явищ, не в статичності, а в динаміці, розвитку, на фоні історичних подій, в порівнянні з накопиченим юридичним досвідом як в Україні, так і за її межами. Вихідні знання, необхідні для такого підходу, набуваються саме під час вивчення основ теорії держави і права.

Зв'язок з конституційним правом виявляється у визначенні ролі і місця правоохоронних органів у системі органів держави, характеристиці взаємозв'язку між ними, визначенні конституційних принципів їх побудови і діяльності. Здійснюється це, зокрема, на базі положень Конституції України, в тому числі й спеціально присвячених правам і свободам людини і громадянина, судовій владі, прокуратурі, адвокатурі та ін.

Необхідно зазначити зв'язок дисципліни, що вивчається, і з адміністративним правом, одним із завдань якого є вивчення закономірностей організації функціонування органів виконавчої влади, а також процедури застосування

адміністративної відповідальності за відповідні проступки. Такі органи виконавчої влади, як Міністерство юстиції України, Міністерство внутрішніх справ України та підпорядковані їм органи, здійснюють свої управлінські (виконавчі) функції одночасно з правоохоронними функціями. Тому аспекти їх організації і здійснення правоохоронних повноважень одержують необхідне висвітлення в курсі «Організація судових та правоохоронних органів».

Курс «Організація судових та правоохоронних органів», тісно пов'язаний з цивільним процесом. У курсі цивільного процесу вивчається діяльність суду під час розгляду цивільних справ.

Дуже тісно «Організація судових та правоохоронних органів» пов'язані з кримінальним процесом, основне призначення якого – регулювання діяльності всіх правоохоронних органів, що здійснюють кримінальне провадження. Ця дисципліна дає уявлення про те, як повинні діяти правоохоронні органи під час розкриття кримінальних правопорушень, викриття осіб, які їх вчинили, і призначення заходів правового впливу до таких осіб, а також під час реабілітації осіб, незаконно притягнутих до кримінальної відповідальності. Вона також дає орієнтацію, як мають взаємодіяти ці органи між собою і з громадянами, інтереси яких порушені кримінальним правопорушенням. Організація правоохоронних органів значною мірою залежить від змісту діяльності, яку вони виконують, порядку (процедури) провадження конкретних дій.

**Цілі та зміст.** Ціллю вивчення навчальної дисципліни «Організація судових та правоохоронних органів» є: набуття знань про судову, правоохоронну та правозахисну діяльність спеціально уповноважених на її здійснення державних органів, а також недержавних організацій, покликаних сприяти реалізації правоохоронної функції держави. Цей навчальний курс належить до циклу фундаментальних і професійно орієнтованих дисциплін. Набуті в процесі вивчення дисципліни компетентності підвищать конкурентоспроможність молодих фахівців-юристів на ринку праці.

Для досягнення мети поставлені наступні **завдання**:

- формування у студентів розуміння особливості формування та діяльності сучасних правоохоронних, правозахисних органів та суду;
- розуміння студентами завдань, прав та обов'язків правоохоронних, правозахисних органів та суду;
- розуміння студентами функцій правоохоронних, правозахисних органів та суду;
- розуміння студентами відмінності функцій правоохоронних, правозахисних органів та суду;
- вивчення студентами нормативно-правових актів які регулюють діяльність правоохоронних, правозахисних органів та суду:
- отримання досвіду грамотного, системного, логічного тлумачення нормативно-правових актів які регулюють діяльність правоохоронних, правозахисних органів та суду;

- отримання студентами первинних навичок самостійної роботи з цими актами;
- отримання первинного загального уявлення про особливості роботи в судових, правоохоронних та правозахисних органах.

### **Результати навчання та їх співвідношення із програмними результатами навчання.**

Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм студенти повинні **знати**:

- сутність та поняття судової влади, її характерні ознаки, завдання та функції;
- поняття та значення принципів організації та діяльності судової влади;
- характеристику правоохоронної діяльності, відомості про органи, що здійснюють таку діяльність, їх структуру, завдання, функції, компетенцію, повноваження та основи статусу посадових осіб, які працюють у цих органах;
- принципи побудови, завдання та основні напрями діяльності системи органів прокуратури, дізнання та досудового слідства, адвокатури та нотаріату, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства юстиції, адвокатури, Служби правопорядку в ЗСУ:

- характеристику правозахисної діяльності, та органів які здійснюють таку діяльність.

### **уміти:**

- розкрити сутність та поняття судової влади, її характерні ознаки, завдання та функції;

розкрити сутність понять та значень принципів організації та діяльності судової влади;

- правильно тлумачити та застосовувати нормативноправові акти щодо організації та діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів при вирішенні практичних ситуацій;
- оволодіти відомостями про побудову судової системи в цілому, повноваження Конституційного Суду України й судів загальної юрисдикції, організаційне забезпечення діяльності судів; відомостями щодо видів правоохоронних органів, сутність компетенції, системи та структури кожного з них;
- вільно орієнтуватися в системі нормативноправових актів щодо організації та діяльності судових та правоохоронних органів; в функціях конкретних судових, правоохоронних та правозахисних органів.

### **Мета навчальної дисципліни**

Метою викладання навчальної дисципліни «Організація судових та правоохоронних органів» є формування у студентів компетентностей, які сприяють абстрактному і логічному мисленню, здатності формулювати власні думки, самокритичності, вмінні працювати з джерелами і фактичним матеріалом, грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій дискусії з юридичної проблематики.

Навчальна дисципліна «Організація судових та правоохоронних органів» є одним із вступних спеціалізованих курсів, що є обов'язковим для вивчення під час підготовки фахівців за спеціальністю «Правознавство».

Навчальна дисципліна передбачає опанування студентами теоретичного матеріалу, а також ознайомлення з відповідною термінологією та основними поняттями навчального курсу.

### ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<b>Курс</b>	<b>1</b>	
<b>Семестр</b>	<b>2</b>	
<b>Кількість кредитів ECTS</b>	<b>6</b>	
<b>Аудиторні навчальні заняття</b>	Лекції	<b>28</b>
	семінари	<b>28</b>
	лабораторні	
<b>Самостійна робота</b>		124
<b>Форма підсумкового контролю</b>	<b>Екзамен</b>	180

### СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

<b>Попередні дисципліни</b>	<b>Наступні дисципліни</b>
	Конституційне право і процес, Кримінальне право і процес, Адміністративне право, Цивільне право і процес

**Професійні компетентності, яких набувають студенти внаслідок вивчення  
навчальної дисципліни згідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 081  
Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

<b>Код компетентності</b>	<b>Назва компетентності</b>	<b>Результати навчання</b>
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.
СК 11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
СК 12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.



## ПОЛІТИКА КУРСУ

<b>ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ</b>
Відвідування занять є важливою складовою навчання. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Дозволяється вільне відвідування лекцій студентам за індивідуальним графіком навчання. Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
<b>ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ</b>
Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту ЗВО «Університет Короля Данила», Правил поведінки здобувачів освіти та Кодексу корпоративної етики. Кожен студент має виявляти наполегливість, старанність, зацікавлення дискутувати, ставити запитання викладачеві як під час лекцій, так і під час семінарських чи практичних занять. Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися один до одного, бути урівноваженими, уважними та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.
<b>АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ</b>
На початку вивчення курсу викладач знайомить студентів з основними пунктами Положення про академічну доброчесність, відповідно до якого і здійснюється навчальний процес. Під час виконання письмових тестових завдань недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
<b>ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ</b>
Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти» розглядає та вирішує перший проректор або проректор з навчальної роботи на підставі заяви студента або подання декана.
<b>МЕТОДИ НАВЧАННЯ</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції), практичні (виконання практичних завдань під час занять та розв'язування практичних завдань на комп'ютерах);</li> <li>- за видами занять: лекції ; практичні заняття (індивідуальні та групові вправи);</li> <li>- за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності: завдання щодо використання програми Excel, моделі різних форматів професійних ситуацій;</li> <li>- за видами контролю: поточний контроль (усний, письмовий, тестовий, самоконтроль); підсумковий контроль (екзамен у формі комп'ютерного тестування).</li> </ul>

## ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання студентів IV курсу за освітньою програмою «Ghfdj» здійснюється відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти». Кожен вид контролю передбачений з урахуванням результатів навчання.

Видами діагностики та контролю знань студентів з навчальної дисципліни є:

**1. Поточний контроль** – усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на практичних заняттях. Оцінювання здійснюється за національною чотирибальною шкалою – “2”; “3”; “4”; “5”.

Фіксація поточного контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять. Усереднена оцінка переводиться в 100-бальну шкалу згідно нижченаведеної таблиці.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів) без права перездачі.

*Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.*

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

ШКАЛА В БАЛАХ	ОЦІНКА ЗА ШКАЛОЮ ECTS	НАЦІОНАЛЬНА ШКАЛА	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
90–100 балів	A	5 «відмінно»	повна відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; ґрунтовність та послідовність викладу
83–89 балів	B	4 «дуже добре»	неповна відповідь на питання з проблематики теми, наявність незначних помилок
76–82 бали	C	4 «добре»	
68–75 балів	D	3 «задовільно»	недостатні ґрунтовність та послідовність викладу; наявність помилок;
60–67 балів	E	3 «достатньо»	
35–59 балів	FX	2«незадовільно»	

0–34 бали	F	2«неприйнятно»	невідповідність змісту відповіді проблематиці теми; відсутність відповіді.
-----------	---	----------------	--

**2. Підсумковий (семестровий) контроль** проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни (освітнього компонента), після завершення вивчення дисципліни. Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену у вигляді комп'ютерного тестування. Тестування відбувається в комп'ютерних лабораторіях навчального закладу (або в особливих випадках – дистанційно) з використанням програми Moodle і передбачає проходження тесту з 30 питань різного рівня складності впродовж 20 хвилин.

За результатами підсумкового контролю студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали екзамен і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Студенти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційної сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації коледжу не пізніше одного робочого дня після сесії.

Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

**3. Оцінювання самостійної роботи** проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань.

*Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані дисципліни разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення практичних занять.*

Поточний контроль передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав студент під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

*Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.*

## **ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **Змістовий модуль І. Судові органи України.**

#### **Тема 1. Поняття, предмет, метод і система дисципліни «Судові та правоохоронні органи України**

Поняття, предмет, метод і система дисципліни «Судові та правоохоронні органи України». Співвідношення дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» з іншими юридичними дисциплінами. Законодавство та інші правові акти (джерела), які регулюють організацію і діяльність судових та правоохоронних органів в Україні Конституційний принцип поділу влад – передумова виникнення і становлення незалежної судової влади.

#### **Тема 2. Судова влада, правосуддя та їх демократичні принципи**

Поняття судової влади. Її співвідношення з іншими гілками влади. Поняття про правосуддя. Завдання правосуддя. Риси (ознаки), що відрізняють правосуддя від інших форм державної діяльності. Загальна характеристика демократичних принципів правосуддя в Україні. Обов'язковість судових рішень.

#### **Тема 3. Статус професійного судді, та присяжного.**

Загальні положення статусу судді. Вимоги, що ставляться до судді. Право на зайняття судової посади. Присяжні. Вища кваліфікаційна комісія суддів. Вища рада правосуддя. Державна судова адміністрація.

#### **Тема 4. Судова система України**

Поняття судової системи. Характеристика сучасної судової системи України. Принципи територіальності і спеціалізації в побудові судової системи. Ланки судової системи України. Поняття та види підсудності справ судам. Судові інстанції, їх види. Порядок створення судів в Україні. Судова реформа в Україні у 2017 році.

#### **Тема 5. Місцеві суди. Суддівське самоврядування в Україні**

Місцевий суд – основна ланка судової системи України. Склад місцевого суду. Порядок його формування. Організація роботи місцевих судів. Загальні засади суддівського самоврядування. Збори суддів. Ради суддів. Вищі органи суддівського самоврядування.

#### **Тема 6. Апеляційні суди. Вищий антикорупційний суд України. Вищі спеціалізовані суди. Верховний Суд**

Апеляційні суди в Україні. Склад і структура апеляційних судів. Порядок їх формування. Повноваження апеляційних судів. Повноваження голови

апеляційного суду. Вищий антикорупційний суд України. Система і склад Вищих спеціалізованих судів.

Повноваження вищого спеціалізованого суду. Суддя Вищого спеціалізованого суду. Голова Вищого спеціалізованого суду. Верховний Суд – найвищий судовий орган судів загальної юрисдикції України. Порядок формування Верховного Суду, його склад і структура. Склад і повноваження Пленуму Верховного Суду. Голова Верховного Суду.

### **Тема 7. Конституційний суд України.**

Завдання і принципи діяльності Конституційного Суду України. Склад, порядок формування Конституційного Суду України та вимоги до кандидатів у судді.

Повноваження Конституційного Суду України. Гарантії діяльності суддів Конституційного Суду України. Розгляд справ Конституційним Судом України.

## **Змістовний модуль II. Правоохороні і правозахисні органи України**

### **Тема 8. Правоохоронна та правозахисна діяльність в Україні**

Поняття правоохоронної діяльності. Її основні риси (ознаки) та завдання.

Основні напрямки (функції) правоохоронної діяльності. Правоохоронні та правозахисні органи України, їх види.

### **Тема 9. Прокуратура України.**

Завдання, принципи діяльності і основні функції прокуратури. Засади діяльності прокуратури. Система прокуратури України. Кадри органів прокуратури. Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій. Участь прокурора у кримінальному провадженні. Дисциплінарна відповідальність прокурора. Класні чини прокурорсько-слідчих працівників, порядок їх присвоєння.

### **Тема 10. Органи Служби безпеки України.**

Служба безпеки України як правоохоронний орган. Завдання та правові засади діяльності органів безпеки України. Система органів безпеки України. Кадри Служби безпеки України. Контроль і нагляд за діяльністю Служби Безпеки України. Центр спеціальних операцій «А»

### **Тема 11. Органи внутрішніх справ.**

Міністерство внутрішніх справ України як правоохоронний орган. Загальна система поліції в Україні. Добір на посаду поліцейського в Україні. Загальні засади проходження служби в поліції. Соціальний захист поліцейських. Повноваження поліції. Види поліцейських заходів. Поліцейські заходи примусу. Національне центральне бюро Інтерполу в Україні, його завдання і компетенція.

### **Тема 12. Органи юстиції України**

Основні завдання органів юстиції України. Повноваження Міністерства юстиції України. Повноваження головних територіальних управлінь юстиції. Спеціалізовані органи юстиції України. Нотаріат в Україні. Державна виконавча служба в Україні. Центри з надання безоплатної правової допомоги в Україні. Здійснення міжнародно-правового співробітництва Міністерством юстиції України.

### **Тема 13. Адвокатура України**

Право особи на правову допомогу. Історія зародження, розвитку і становлення інституту адвокатури в Україні. Поняття адвокатури та її завдання. Принципи та організаційні форми діяльності адвокатури. Види адвокатської діяльності. Професійні права і обов'язки адвоката. Відповідальність адвокатів. Гарантії адвокатської діяльності. Адвокат у кримінальному провадженні. Представництво адвокатом особи у суді, інших органах. Правила адвокатської етики.

### **Тема 14. Державна фіскальна служба України. Органи державної прикордонної служби, Військова служба правопорядку в Збройних Силах. Національне антикорупційне бюро України**

Основні завдання і функції Державної фіскальної служби України. Запобігання проявам корупції Державною фіскальною службою України. Основні функції державної прикордонної служби України. Структура державної прикордонної служби України. Правила перетину Державного кордону України. Статус і призначення Військової служби правопорядку у Збройних силах України. Права військовослужбовців Служби правопорядку. Умови і межі застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і вогнепальної зброї військовослужбовцями Служби правопорядку. Завдання Національного антикорупційного бюро України

**2. Теми лекційних занять**

№ п/п	Теми лекцій	Кількість годин
1	<b>Поняття, предмет, метод і система дисципліни «Судові та правоохоронні органи України</b>	2
2	<b>Судова влада, правосуддя та їх демократичні принципи</b>	2
3	<b>Статус професійного судді, та присяжного.</b>	2
4	<b>Судова система України</b>	2
5	<b>Місцеві суди. Суддівське самоврядування в Україні</b>	2
6	<b>Апеляційні суди. Вищий антикорупційний суд України. Вищі спеціалізовані суди. Верховний Суд</b>	2
7	<b>Конституційний суд України.</b>	2
8	<b>Правоохоронна та правозахисна діяльність в Україні</b>	2
9	<b>Прокуратура України.</b>	2
10	<b>Органи Служби безпеки України.</b>	2
11	<b>Органи внутрішніх справ.</b>	2
12	<b>Органи юстиції України</b>	2
13	<b>Адвокатура України</b>	2
14	<b>Державна фіскальна служба України. Органи державної прикордонної служби, Військова служба правопорядку в Збройних Силах України. Національне антикорупційне бюро України</b>	2
<b>Всього лекційних занять</b>		<b>28</b>

**3.Теми семінарських занять**

№ п/п	Теми лекцій	Кількість годин
1	<b>Поняття, предмет, метод і система дисципліни «Судові та правоохоронні органи України</b>	2
2	<b>Судова влада, правосуддя та їх демократичні принципи</b>	2
3	<b>Статус професійного судді, та присяжного</b>	2
4	<b>Судова система України</b>	2

5	<b>Місцеві суди. Суддівське самоврядування в Україні</b>	2
6	<b>Апеляційні суди. Вищий антикорупційний суд України. Вищі спеціалізовані суди. Верховний Суд</b>	2
7	<b>Конституційний суд України.</b>	2
8	<b>Правоохоронна та правозахисна діяльність в Україні</b>	2
9	<b>Прокуратура України</b>	2
10	<b>Органи Служби безпеки України</b>	2
11	<b>Органи внутрішніх справ</b>	2
12	<b>Органи юстиції України</b>	1
13	<b>Адвокатура України</b>	2
14	<b>Державна фіскальна служба України. Органи державної прикордонної служби, Військова служба правопорядку в Збройних Силах України. Національне антикорупційне бюро України</b>	2
<b>Всього лекційних занять</b>		<b>28</b>

#### 4. Самостійна робота

<b>Назва теми</b>	<b>Зміст завдання для самостійної роботи</b>	<b>Кількість годин</b>	<b>Рекомендовані джерела інформації</b>
<b>Поняття, предмет, метод і система дисципліни «Судові та правоохоронні органи України</b>	1. Предмет і значення дисципліни. 2. Держава, право і законність - методологічна основа дисципліни. 3. Поняття і загальна характеристика правоохоронної діяльності правоохоронних органів України.	4	1,2,3,4,27,28



	4. Система і законодавчі джерела дисципліни.		
<b>Судова влада, правосуддя та їх демократичні принципи</b>	<p>1. Місце і роль судових та правоохоронних органів в системі державних органів України.</p> <p>2. Основні принципи формування правової держави.</p> <p>3. Забезпечення охорони правопорядку, прав і свобод громадян та інтересів держави – основне завдання судових, правоохоронних та правозахисних органів.</p> <p>4. Взаємодія судових та правоохоронних органів з органами влади, трудовими колективами, громадськими організаціями</p> <p>5. Поняття судової влади, її характерні ознаки та засади організації.</p> <p>6. Поняття правосуддя та його характерні ознаки.</p>	6	1,2,3,4,13,15, 29,30
<b>Статус професійного судді, та присяжного</b>	<p>1. Професійний суддя: статус, вимоги до судді, підстави і порядок звільнення його від виконання обов'язків</p> <p>2. Гарантії прав суддів та суддів у відставці.</p> <p>3. Присяжний: статус, вимоги до присяжного, підстави і порядок звільнення його від виконання обов'язків.</p> <p>4. Залучення присяжних до виконання обов'язків у суді.</p> <p>5. Гарантії прав народних присяжних</p>	6	1,2,3,4, 11, 13,15, 27,33

<p><b>Судова система України</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Загальне поняття і характеристика судової системи.</li> <li>2. Система судів загальної юрисдикції.</li> <li>3. Порядок утворення і ліквідації судів загальної юрисдикції.</li> <li>4. Місцеві суди: види і склад місцевих судів, порядок призначення (обрання) суддів, повноваження.</li> <li>6. Місцевий господарський суд: склад, формування, повноваження.</li> <li>7. Місцевий адміністративний суд: склад, формування, повноваження</li> </ol>	8	1,2,3,4,13,15, 28, 31
<p><b>Місцеві суди. Суддівське самоврядування в Україні</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Єдність системи судів.</li> <li>2. Завдання суду.</li> <li>3. Порядок утворення і ліквідації судів загальної юрисдикції.</li> <li>4. Місцеві суди: види і склад місцевих судів, порядок призначення (обрання) суддів, повноваження.</li> <li>5. Голова місцевого суду: порядок призначення, повноваження.</li> <li>6. Місцевий господарський суд: склад, формування, повноваження.</li> <li>7. Місцевий адміністративний суд: склад, формування, повноваження</li> </ol>	6	1,2,3,4,13,15, 30, 31
<p><b>Апеляційні суди. Вищий антикорупційний суд України. Вищі спеціалізовані суди. Верховний Суд</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Види і склад апеляційних судів.</li> <li>2. Повноваження апеляційного суду</li> <li>3. Голова апеляційного суду: порядок призначення, повноваження.</li> <li>4. Види і склад вищих спеціалізованих судів. Вимоги до судді вищого спеціалізованого суду.</li> </ol>	10	1,2,3,4,13,15, 27, 31

	<p>5. Повноваження вищого спеціалізованого суду.</p> <p>6. Голова вищого спеціалізованого суду: порядок призначення, повноваження.</p> <p>7. Статус, завдання, склад, повноваження.</p> <p>8. Спеціальні вимоги до судді Вищого антикорупційного суду.</p> <p>9. Порядок заняття посади судді Вищого антикорупційного суду</p> <p>10. Громадська рада міжнародних експертів.</p> <p>11. Особливості статусу суддів Вищого антикорупційного суду</p> <p>12. Верховний Суд - найвищий суд у системі судоустрою України.</p> <p>13. Верховний Суд: склад та структура Верховного суду, повноваження. Вимоги до судді Верховного суду.</p> <p>14. Голова Верховного Суду: порядок обрання та дострокового звільнення, повноваження.</p> <p>15. Пленум Верховного Суду: склад, повноваження.</p>		
<p><b>Конституційний суд України.</b></p>	<p>1. Склад Конституційного суду та порядок його формування. Вимоги до судді Конституційного суду, підстави припинення його повноважень. Гарантії діяльності судді.</p> <p>2. Повноваження Конституційного суду.</p> <p>3. Основні форми конституційного провадження. Суб'єкти права на конституційне подання і конституційне звернення. Строки провадження.</p> <p>4. Конституційна скарга та суб'єкти права на конституційну</p>	<p>6</p>	<p>1,2,3,4,13,15, 16, 27, 30, 33</p>

	скаргу. 5. Акти Конституційного суду, їх правова природа.		
<b>Правоохоронна та правозахисна діяльність в Україні</b>	1. Правоохоронна діяльність. 2. Правоохоронні органи. 3. Правозахисна діяльність. 4. Правозахисні органи. 5. Слідчі органи	8	1,3,4,13,14, 20,21,28, 33
<b>Прокуратура України</b>	1. Завдання, засади організації і діяльності прокуратури. 2. Основні функції прокуратури. 3. Система прокуратури України. Гарантії незалежності прокурора. Загальні права та обов'язки прокурора. 4. Підтримання публічного обвинувачення та представництво інтересів громадянина або держави в суді: предмет, повноваження. 5. Організація та процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку. 6. Кадри органів прокуратури: вимоги до кандидатів на посади прокурорів. Добір кандидатів та їх призначення. Дисциплінарна відповідальність прокурора. 7. Органи прокурорського самоврядування	10	1,3,,5, 11, 13, 15, 20, 28, 31
<b>Органи Служби безпеки України</b>	1. Кому та з якою метою надаються у власність і передаються у користування	6	1,3,4, 11, 21,23, 31

	<p>землі сільськогосподарського призначення?</p> <p>2. У яких випадках дія земельного сервітуту підлягає припиненню та якими способами може здійснюватися захист права земельного сервітуту?</p> <p>3. Проаналізуйте склад земель населених пунктів.</p>		
<b>Органи внутрішніх справ</b>	<p>1. Національна поліція: правовий статус. Завдання національної поліції.</p> <p>2. Принципи національної поліції.</p> <p>3. Система Національної поліції та статус поліцейських.</p> <p>4. Повноваження Національної поліції.</p> <p>5. Поліцейські заходи.</p> <p>6. Добір кандидата на посаду поліцейського.</p> <p>7. Загальні засади проходження служби в Національній поліції.</p> <p>8. Громадський контроль Національної поліції та соціальний захист поліцейських.</p>	16	1,3,9, 11, 15, 18, 20, 27, 32
<b>Органи юстиції України</b>	<p>1. Міністерство юстиції України: правовий статус, повноваження.</p> <p>2. Міжрегіональні управління юстиції: правовий статус, повноваження.</p> <p>3. Бюро та регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги.</p> <p>4. Анулювання свідцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю.</p> <p>5. Заповіти і доручення, прирівнювані до нотаріально посвідчених.</p>	6	1,3,7,12,15, 19, 29, 34
<b>Адвокатура України</b>	<p>1. Основні завдання адвокатури. Принципи та організаційні</p>	10	1,3,5,6, 10, 15, 20, 27, 30

	<p>форми діяльності адвокатури.</p> <p>2. Види адвокатської діяльності. Права та обов'язки адвоката.</p> <p>3. Гарантії адвокатської діяльності.</p> <p>4. Дисциплінарна відповідальність адвоката. Зупинення та припинення адвокатської діяльності.</p> <p>5. Адвокатське самоврядування.</p>		
<p><b>Державна фіскальна служба України.</b></p> <p><b>Органи державної прикордонної служби, Військова служба правопорядку в Збройних Силах України.</b></p> <p><b>Національне антикорупційне бюро України</b></p>	<p>Державна податкова політика України</p> <p>Основними завданнями Державної фіскальної служби.</p> <p>Перетинання державного кордону під час правового режиму воєнного стану</p> <p>Права військовослужбовців Служби правопорядку.</p> <p>Умови і межі застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і вогнепальної зброї.</p> <p>Е-декларації посадових осіб.</p> <p>Міжнародне співробітництво НАБУ</p>	10	1,3,8,10,14,17, 18,24,26,27, 32
<b>Разом самостійної роботи студентів</b>		<b>94</b>	

**ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ**

**навчальної дисципліни «ОРГАНІЗАЦІЯ СУДОВИХ ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ»**

**для підготовки до підсумкового контролю**

1. Поняття та ознаки правоохоронної діяльності.
2. Нормативно-правове регулювання правоохоронної діяльності в Україні.
3. Поняття та ознаки правоохоронного органу. Види правоохоронних органів.
4. Поняття та ознаки правозахисної діяльності. Види правозахисних органів та організацій.
5. Поняття та ознаки судової влади.
6. Суд як орган судової влади.
7. Порядок і підстави утворення та ліквідації судів в Україні.
8. Система судоустрою України та її складові.
9. Система господарського судочинства в Україні.
10. Система адміністративного судочинства в Україні.
11. Конституційні принципи судочинства та їх характеристика.
12. Принципи побудови системи судоустрою та їх характеристика.
13. Порядок призначення суддів на адміністративні посади.
14. Місцеві суди: види, склад та повноваження.
15. Апеляційні суди: види, склад та повноваження.
16. Вищі спеціалізовані суди: види, склад та повноваження.
17. Верховний Суд: склад та повноваження.
18. Правовий статус Голови Верховного Суду.
19. Незалежність судді та її гарантії.
20. Недоторканність судді.
21. Права та обов'язки судді. Вимоги щодо несумісності судді.
22. Вимоги до кандидатів на посаду судді (основні та додаткові).
23. Порядок призначення на посаду судді.
24. Підстави та порядок звільнення судді з посади.
25. Підстави та порядок припинення повноважень судді.
26. Підстави дисциплінарної відповідальності судді.
27. Порядок здійснення дисциплінарного провадження щодо судді.
28. Дисциплінарне стягнення стосовно судді: порядок накладення, строки погашення та оскарження.
29. Вища кваліфікаційна комісія суддів України: склад та порядок формування.
30. Повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.
31. Вища рада правосуддя: склад та порядок формування.
32. Повноваження Вищої ради правосуддя.
33. Система органів прокуратури.
34. Засади діяльності прокуратури та їх характеристика.
35. Функції прокуратури в Україні.
36. Підтримання публічного (державного) обвинувачення в суді як функція

прокуратури.

37. Представництво прокуратурою інтересів громадянина або держави в суді у випадках, передбачених законом.

38. Прокурорський нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство.

39. Порядок призначення на посаду та звільнення з посади Генерального прокурора.

Повноваження Генерального прокурора.

40. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень на посаді.

41. Загальні права та обов'язки прокурора, їх характеристика.

42. Дисциплінарна відповідальність прокурорів.

43. Гарантії незалежності прокурорів при здійсненні повноважень.

44. Поняття та види поліції.

45. Завдання і принципи діяльності поліції в Україні.

46. Загальні засади проходження служби в поліції.

47. Характеристика превентивних поліцейських заходів.

48. Правила і порядок застосування поліцейських заходів примусу.

49. Дисциплінарна відповідальність працівників поліції.

50. Основні обов'язки поліції.

51. Основні права поліції.

52. Завдання і принципи діяльності органів Служби безпеки України.

53. Повноваження органів Служби безпеки України.

54. Поняття та завдання адвокатури.

55. Види адвокатської діяльності, їх характеристика.

56. Професійні права та обов'язки адвокатів.

57. Підстави та порядок припинення адвокатської діяльності.

58. Підстави та порядок зупинення адвокатської діяльності.

59. Підстави та порядок притягнення адвокатів до дисциплінарної відповідальності.

60. Кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури: склад та повноваження.

61. Нотаріат в Україні: структура і завдання.

62. Вимоги до особи, яка бажає займатися нотаріальною діяльністю.

63. Права та обов'язки нотаріуса, їх характеристика.

64. Вища кваліфікаційна комісія нотаріату: склад та повноваження.

65. Реєстрація приватної нотаріальної діяльності.

66. Підстави та порядок припинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса.

67. Анулювання свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю.



68. Правовий статус Національного антикорупційного бюро України.
69. Обов'язки і права Національного антикорупційного бюро України.

## РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України від 28.06.1996 р URL:  
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

**Акти міжнародного права**

2. Европейская хартия о законе “О статусе судей”. Лиссабон, 10 июля 1998 года. URL: [https://zakon.cc/law/document/read/994\\_236](https://zakon.cc/law/document/read/994_236)

3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. URL:  
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%>

**Закони**

4. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 року №1402 –VIII// Відомості Верховної Ради України. – 2016.
3. Про прокуратуру : Закон України від 14. 10. 2014 р. No 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2–3. – Ст. 12.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. No 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – No 13. – Ст. 88.
6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – No 27. – Ст. 282.
7. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. No 1618-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – No 42. – Ст.
8. Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України : Закон України від 07.03.2002 р. No 3099-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 32. – Ст. 225.
9. Про Національну поліцію : Закон України від 23.12.2015 р. № 901-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. –Ст. 44.
10. Про демократичний цивільний контроль над воєнною організацією і правоохоронними органами держави : Закон України від 19.06.2013 р. No 975-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 46. – Ст. 366.
11. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23.12.1993 р. No 3781-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 11. – Ст. 50.
12. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб –підприємців : Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31–32. – Ст. 263.
13. Про державну службу : Закон України від 16.12.1993 р. No 3723-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 52. – Ст. 490.
14. Про Державну фіскальну службуПостанова. Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 р. No 236. [URL:  
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>.
15. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. No 1700-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056.
16. Про Конституційний Суд України : Закон України від 16.10.1996 р. No

- 422/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 49. – Ст. 272.
17. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 47.
18. Про Національну гвардію України : Закон України від 13.03.2014 р. № 876-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 17. – Ст. 594.
- 580- VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.
19. Про нотаріат : Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383.
20. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.
21. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19.06.2003 р. № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 39. – Ст. 351.
22. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 13. – Ст. 110.
23. Про Службу безпеки України : Закон України від 25.03.1992 р. № 2229-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 27. – Ст. 382.

### **Підзаконні**

### **акти**

24. Про затвердження Положення про орган охорони державного кордону Державної прикордонної служби України [Електронний ресурс] : Наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України від 15.02.2005 р. № 116. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0294-05>.
25. Про затвердження Положення про органи рибоохорони Державного агентства рибного господарства України [Електронний ресурс] : Наказ Мінагрополітики України від 19.01.2012 р. № 26. URL: – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0379-12>.
26. Про Положення про Державну фінансову інспекцію України [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 23.04.2011 р. № 499/2011. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/499/2011>.

### **Навчальна література**

27. Судові та правоохоронні органи України: навчальний посібник / М. А. Макаров, А. С. Симчук, М. Й. Кулик, Ю. В. Терещенко, С. В. Харченко. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2022. – 656 с.
28. Судові, правоохоронні органи та органи юстиції України : навчальний посібник / А. М. Куліш, Т. А. Кобзева, Є. В. Михайловська. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 816 с.
28. Судові та правоохоронні органи України : навчальний посібник / Т. П. Яцик, В. І. Галаган, Ж. В. Удовенко, В. А. Шкелебей ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Києво-Могилянська академія", Факультет правничих наук, Кафедра кримінального та кримінального процесуального права. - Київ : [Центр учбової літератури], 2019. - 439 с.

29. Лапкін А.В. Організація судових та правоохоронних органів України : навч. посіб. у схемах. Вид. 7-е, змін. і допов. Харків : Право, 2018. 168 с.
30. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. : у 2 ч. / за ред. д-ра юрид. наук Л. М. Москвич. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2018. 242 с./ 368 с.
31. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. з підгот. до іспиту / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. 236 с.
33. Руденко М.В. Судові та правоохоронні органи України : підручник / [М. В. Руденко, Г. С. Рибалко, В. Є. Кривуля ; за ред. М. В. Руденка] ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2018. 311 с.
33. Судові та правоохоронні органи України : конспект лекцій / В. В. Городовенко [та ін.] ; Запоріжжя : Запоріз. нац. ун-т, 2018. 237 с.
34. Судові та правоохоронні органи України : навч.-метод. посіб. / [уклад.: Н. М. Бакаяновата ін.]. Одеса : Фенікс, 2018. 246 с.